

«Η λύση του Γόρδιου Δεσμού»

αρχαία ελληνικά Α΄ Γυμνασίου
ενότητα 7

J.-S.Berthélemy, Paris, Ecole Nationale Supérieure des Beaux-Arts

Εργασία των μαθητών του Α1

Γυμνάσιο Αγίου Πνεύματος

Επιμέλεια

Λιούσα Αποστολίνα ΠΕ02

ΟΜΑΔΑ 1η

Η λύση του γόρδιου δεσμού

Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἐς Γόρδιον παρήλθε, πόθος λαμβάνει αὐτὸν τὴν ἄμαξαν ἰδεῖν τὴν Γορδίου καὶ τοῦ ζυγοῦ τῆς ἀμάξης τὸν δεσμόν. Πρὸς δὲ δὴ ἄλλοις καὶ τόδε περὶ τῆς ἀμάξης ἐμυθεύετο, **ὅστις λύσειε τοῦ ζυγοῦ τῆς ἀμάξης τὸν δεσμόν**, τοῦτον χρῆναι ἄρξαι τῆς Ἀσίας. Ἦν δὲ ὁ δεσμός ἐκ φλοιοῦ κρανίας καὶ τούτου οὔτε τέλος οὔτε ἀρχὴ ἐφαίνετο. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀπόρως μὲν εἶχεν ἐξευρεῖν λύσιν τοῦ δεσμοῦ, ἄλυτον δὲ περιδεῖν οὐκ ἤθελε, μὴ τινα καὶ τοῦτο ἐς τοὺς πολλοὺς κίνησιν ἐργάσῃται, **παίσας τῷ ξίφει διέκοψε τὸν δεσμόν** καὶ λελύσθαι ἔφη. Ἀπηλλάγη δ' οὖν ἀπὸ τῆς ἀμάξης αὐτός τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν ὡς τοῦ λογίου τοῦ ἐπὶ τῇ λύσει τοῦ δεσμοῦ ξυμβεβηκότος. Καὶ γὰρ καὶ τῆς νυκτὸς ἐκείνης βρονταί τε καὶ σέλας ἐξ οὐρανοῦ ἐπεσήμηναν· καὶ ἐπὶ τούτοις ἔθυε τῇ ὑστεραίᾳ Ἀλέξανδρος τοῖς φήνασι θεοῖς τά τε σημεῖα καὶ τοῦ δεσμοῦ τὴν λύσιν.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

A. **ὅστις λύσειε τοῦ ζυγοῦ τῆς ἀμάξης τὸν δεσμόν.**

- Τι λέει αὐτὴ ἡ πρόταση; **Ὅποιος λύσει τον κόμπο του ζυγού της ἀμάξας**
- Ποιο εἶναι τὸ ρήμα; (υπογραμμίστε το)
- Ποιος θα κάνει αὐτό που λέει τὸ ρήμα;
- ΠΟΙΟΣ = υποκείμενο = **ὅστις**
- Τι θα κάνει τὸ υποκείμενο;
- ΤΙ = αντικείμενο = **τὸν δεσμόν**

B. Τι κλίσης καὶ τι γένους εἶναι τὸ κάθε ουσιαστικό;

- Πόθος: **β' κλίση, αρσενικό**

- τὸν δεσμόν: β' κλίση, αρσενικό
- σημεῖα: β' κλίση ουδέτερο
- κρανίας: α' κλίση θηλυκό
- να γράψετε την ονομαστική και τη γενική και στους δύο αριθμούς.

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Όνομ.	ὁ πόθος	ὁ δεσμός	τό σημεῖον	ἡ κρανία
Γεν.	τοῦ πόθου	τοῦ δεσμοῦ	τοῦ σημείου	τῆς κρανίας

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Όνομ.	Οἱ πόθοι	Οἱ δεσμοί	Τά σημεῖα	αἱ κρανίαι
Γεν.	Τῶν πόθων	Τῶν δεσμῶν	Τῶν σημείων	Τῶν κρανιῶν

Γ. Λαμβάνει, Διέκοψε

- Να γράψετε σε ποιον χρόνο είναι το κάθε ρήμα.
- Να χωρίσετε το θέμα από την κατάληξη.
- Να αλλάξετε χρώμα στην αύξηση, αν υπάρχει.
- Να τα κλίνετε στον χρόνο που είναι το καθένα.
  - Λαμβάν – ει: **ενεστῶτας**
  - Διέκοψ – ε: **αόριστος**

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ
Λαμβάνω	Διέκοψα
Λαμβάνεις	Διέκοψας
Λαμβάνει	Διέξοψε
Λαμβάνουμε	Διεκόψαμεν
Λαμβάνετε	Διεκόψατε
λαμβάνουσι	Διέκοψαν

- Να αναζητήσετε πληροφορίες και εικόνες για την πόλη [Γόρδιο](#) και τον [Γόρδιο δεσμό](#).

<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CF%8C%CF%81%CE%B4%CE%B9%CE%BF%CF%82>

<http://www.cna.gr/athida/o-megas-aleksandros-kai-o-gordios-desmos/>

- Με τα στοιχεία που συγκεντρώσατε να ετοιμάσετε μια παρουσίαση για τους συμμαθητές σας.

Η πόλη Γόρδιον

Η αρχαία [πόλη](#) Γόρδιον υπήρξε [πρωτεύουσα](#) του Φρυγικού βασιλείου της [Φρυγίας](#), που ήκμασε στην [Ανατολία](#) κατά τον 8ο [π.Χ.](#) και ήταν κτισμένη στη δεξιά όχθη του [Σαγγάριου](#) στη συμβολή του παραποτάμου του Θύμβρου, 70-80 χλμ νοτιοδυτικά της [Αγκυρας](#) (πρωτεύουσας της [Τουρκίας](#)).

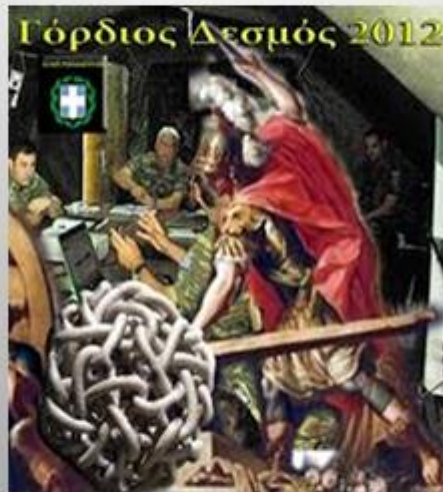
Στην ακρόπολη του Γόρδιου, κατά τον [Αρριανό](#), βρίσκονταν τα ανάκτορα του Βασιλέως [Γορδίου](#) και του γιου του [Μίδα](#) όπου και το ιερό του Διός στον οποίο ήταν και αφιερωμένο το άρμα του μυθικού οικιστή της πόλης που σωζόταν στην εποχή του [Μεγάλου Αλεξάνδρου](#).

Τα ερείπια του Γόρδιου

Ο γόρδιος δεσμός

Με τον όρο γόρδιος δεσμός εννοείται σύμφωνα με τις φιλολογικές μαρτυρίες περίπλοκος δεσμός (κόμπος) από φλοιό κρνιαίας που έδενε το άρμα του Γόρδιου, πατέρα του Μίδα και αρχαίου βασιλέα της Φρυγίας. Κατά την παράδοση τον γόρδιο δεσμό έλυσε ο Αλέξανδρος Γ΄ ο Μακεδών.

ΟΜΑΔΑ 2^η

Η λύση του γόρδιου δεσμού

Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἐς Γόρδιον παρήλθε, πόθος λαμβάνει αὐτὸν τὴν ἄμαξαν ἰδεῖν τὴν Γορδίου καὶ τοῦ ζυγοῦ τῆς ἀμάξης τὸν δεσμόν. Πρὸς δὲ δὴ ἄλλοις καὶ τόδε περὶ τῆς ἀμάξης ἐμυθεύετο, **ὅστις λύσειε τοῦ ζυγοῦ τῆς ἀμάξης τὸν δεσμόν**, τοῦτον χρῆναι ἄρξαι τῆς Ἀσίας. Ἦν δὲ ὁ δεσμός ἐκ φλοιοῦ κρανίας καὶ τούτου οὔτε τέλος οὔτε ἀρχὴ ἐφαίνετο. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀπόρως μὲν εἶχεν ἐξευρεῖν λύσιν τοῦ δεσμοῦ, ἄλυτον δὲ περιδεῖν οὐκ ἤθελε, μὴ τινα καὶ τοῦτο ἐς τοὺς πολλοὺς κίνησιν ἐργάσῃται, **παίσας τῷ ξίφει διέκοψε τὸν δεσμόν** καὶ λελύσθαι ἔφη. Ἀπηλλάγη δ' οὖν ἀπὸ τῆς ἀμάξης αὐτός τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν ὡς τοῦ λογίου τοῦ ἐπὶ τῇ λύσει τοῦ δεσμοῦ ξυμβεβηκότος. Καὶ γὰρ καὶ τῆς νυκτὸς ἐκείνης βρονταί τε καὶ σέλας ἐξ οὐρανοῦ ἐπεσήμηναν· καὶ ἐπὶ τούτοις ἔθυε τῇ ὑστεραίᾳ Ἀλέξανδρος τοῖς φήνασι θεοῖς τά τε σημεῖα καὶ τοῦ δεσμοῦ τὴν λύσιν.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

A. παίσας τῷ ξίφει διέκοψε τὸν δεσμόν :

- Τι λέει αὐτὴ ἡ πρόταση;

αφού τον χτύπησε με το ξίφος τον έκοψε

- Ποιο εἶναι τὸ ρήμα; (υπογραμμίστε το)
- Ποιος θα κάνει αὐτό που λέει τὸ ρήμα;
- ΠΟΙΟΣ = υποκείμενο = **Εννοείται ο Ἀλέξανδρος**
- Τι θα κάνει τὸ υποκείμενο;
- ΤΙ = αντικείμενο = **τόν δεσμόν**

B. Τι κλίσης καὶ τι γένους εἶναι τὸ κάθε ουσιαστικό;

- φλοιοῦ: **β' κλίση, αρσενικό**

- βρονταί: **α΄ κλίση θηλυκό**
- ούρανοϋ: **β΄ κλίση, αρσενικό**
- θεοῖς : **β΄ κλίση, αρσενικό**
- να γράψετε τη γενική και την αιτιατική και στους δύο αριθμούς.

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Γεν.	τοῦ φλοιοῦ	Τῆς βροντῆς	τοῦ οὐρανοῦ	Τοῦ θεοῦ
Αιτ.	Τόν φλοιόν	Τήν βροντήν	Τόν οὐρανόν	Τόν θεόν

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Γεν.	Τῶν φλοιῶν	Τῶν βροντῶν	Τῶν οὐρανῶν	Τῶν θεῶν
Αιτ.	Τούς φλοιούς	Τάς βροντάς	Τούς οὐρανοῦς	Τούς θεοῦς

Γ. ἔθυε, διέκοψε

- Να γράψετε σε ποιον χρόνο είναι το κάθε ρήμα.
- Να χωρίσετε το θέμα από την κατάληξη.
- Να αλλάξετε χρώμα στην αύξηση, αν υπάρχει.
- Να τα κλίνετε στον χρόνο που είναι το καθένα.
  - ἔθυ -ε : **παρατατικός**
  - διέκοψ -ε : **αόριστος**

ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ
ἔθουον	Διέκοψα
ἔθουες	Διέκοψας
ἔθουε	Διέξοψε
ἐθύομεν	Διεκόψαμεν
ἐθύετε	Διεκόψατε
ἔθουον	Διέκοψαν

- να αναζητήσετε πληροφορίες και εικόνες για τις [θυσίες](#) κατά την αρχαία εποχή.
<http://www.theogonia.gr/latreia.htm>
- Με τα στοιχεία που συγκεντρώσατε να ετοιμάσετε μια παρουσίαση για τους συμμαθητές σας.

ΟΙ ΘΥΣΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

- = Η θυσία γινόταν με δυο διαφορετικούς τρόπους ανάλογα αν προοριζόταν για ουράνια θεότητα ή για χθόνιο θεό και ήρωα.
- = Αν το ζώο προοριζόταν για ουράνιο θεό, μετά τη θυσία του ζώου, το κρέας ψηνόταν, αποδιδόταν αυτό που έπρεπε στους θεούς και το υπόλοιπο καταναλωνόταν από τους πιστούς, συνήθως σε κοινό γεύμα.
- = Αν το ζώο προοριζόταν για χθόνιο θεό ή ήρωα, τότε μετά τη θυσία προσφερόταν ως ολοκαύτωμα, δηλαδή γινόταν ολοκληρωτική καύση του σώματός του.
- = Βρισκόταν συνήθως στο ύπαιθρο κι όχι μέσα στο ναό ή σε κάποιο εσωτερικό χώρο, για πρακτικούς κυρίως λόγους αλλά και για να μπορεί ο καπνός από το θυσιασμένο ζώο να φτάνει στους ουρανούς που κατοικούσαν οι θεοί.

Η θυσία, για την οποία οι αρχαίοι Έλληνες χρησιμοποιούσαν την έκφραση **"τελείν τα ιερά"**, ήταν απλώς η σφαγή σε ένα συγκεκριμένο χώρο ενός κατοικίδιου ζώου και η κατανάλωση του κρέατος του από τους συμμετέχοντες σε αυτή.

Η θυσία τελούνταν εκ μέρους ενός ατόμου ή μίας ομάδας στο βωμό, που ήταν αφιερωμένος σε έναν και σπανίως σε περισσότερους θεούς.

Σύμφωνα με τα μέτρα των αρχαίων ο ταύρος ήταν το καταλληλότερο ζώο για θυσία και αμέσως μετά ακολουθούσε το βόδι. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις θυσιαζόταν μία εκατοντάδα βοδιών και τότε η θυσία ονομαζόταν **εκατόμβη**.

Πολλοί βωμοί στην Αρχαϊκή περίοδο ήταν ακόμα χριστοί, αλλά αργότερα επικράτησαν οι λαξευτοί σε λίθο ή μάρμαρο. Αφού οι παριστάμενοι σχημάτιζαν έναν κύκλο γύρω από το βωμό, γίνονταν διάφορες ενέργειες που αποτελούσαν το προοίμιο της θυσίας και καλούνταν **"άρχεσθαι"** και **"κατάρχεσθαι"**

ΟΜΑΔΑ 3η

Η λύση του γόρδιου δεσμού

Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἐς Γόρδιον παρήλθε, πόθος λαμβάνει αὐτὸν τὴν ἄμαξαν ἰδεῖν τὴν Γορδίου καὶ τοῦ ζυγοῦ τῆς ἀμάξης τὸν δεσμόν. Πρὸς δὲ δὴ ἄλλοις καὶ τόδε περὶ τῆς ἀμάξης ἐμυθεύετο, **ὅστις λύσειε τοῦ ζυγοῦ τῆς ἀμάξης τὸν δεσμόν**, τοῦτον χρῆναι ἄρξαι τῆς Ἀσίας. Ἦν δὲ ὁ δεσμός ἐκ φλοιοῦ κρανίας καὶ τούτου οὔτε τέλος οὔτε ἀρχὴ ἐφαίνετο. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀπόρως μὲν εἶχεν ἐξευρεῖν λύσιν τοῦ δεσμοῦ, ἄλυτον δὲ περιδεῖν οὐκ ἤθελε, μὴ τινα καὶ τοῦτο ἐς τοὺς πολλοὺς κίνησιν ἐργάσῃται, **παίσας τῷ ξίφει διέκοψε τὸν δεσμόν** καὶ λελύσθαι ἔφη. Ἀπηλλάγη δ' οὖν ἀπὸ τῆς ἀμάξης αὐτός τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν ὡς τοῦ λογίου τοῦ ἐπὶ τῇ λύσει τοῦ δεσμοῦ ξυμβεβηκότος. Καὶ γὰρ καὶ τῆς νυκτὸς ἐκείνης βρονταί τε καὶ σέλας ἐξ οὐρανοῦ ἐπεσήμηναν· καὶ ἐπὶ τούτοις ἔθυε τῇ ὑστεραίᾳ Ἀλέξανδρος τοῖς φήνασι θεοῖς τά τε σημεῖα καὶ τοῦ δεσμοῦ τὴν λύσιν.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

A. ὅστις λύσειε τοῦ ζυγοῦ τῆς ἀμάξης τὸν δεσμόν.

- Τι λέει αὐτὴ ἡ πρόταση; **Ὅποιος λύσει τον κόμπο του ζυγού της ἀμάξας**
- Ποιο εἶναι τὸ ρήμα; (υπογραμμίστε το)
- Ποιος θὰ κάνει αὐτό που λέει τὸ ρήμα;
- ΠΟΙΟΣ = υποκείμενο = **ὅστις**
- Τι θὰ κάνει τὸ υποκείμενο;
- ΤΙ = αντικείμενο = **τὸν δεσμόν**

B. Τι κλίσης καὶ τι γένους εἶναι τὸ κάθε οὐσιαστικό;

- Κρανίας: **α' κλίση θηλυκό**
- Βρονταί: **α' κλίση θηλυκό**

- πόθος: **β' κλίση, αρσενικό**
- την άμαξαν: **α' κλίση θηλυκό**
- να γράψετε τη δοτική και την αιτιατική και στους δύο αριθμούς.

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Δοτ.	Τῆ κρανία	Τῆ βροντῆ	Τῶ πόθω	Τῆ άμάξη
Αιτ.	Τήν κρανίαν	Τήν βροντήν	Τόν πόθον	Τήν άμαξαν

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Δοτ.	Ταῖς κρανίαις	Ταῖς βρονταῖς	Τοῖς πόθοις	Ταῖς άμάξαις
Αιτ.	Τάς κρανίας	Τάς βροντάς	Τούς πόθους	Τάς άμάξας

Γ. λαμβάνει, ήθελε

- Να γράψετε σε ποιον χρόνο είναι το κάθε ρήμα.
- Να χωρίσετε το θέμα από την κατάληξη.
- Να αλλάξετε χρώμα στην αύξηση, αν υπάρχει.
- Να τα κλίνετε στον χρόνο που είναι το καθένα.
  - Λαμβάν - ει: **ενεστώτα**
  - ήθελ - ε: **παρατατικός**

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ
Λαμβάνω	ἤθελον
Λαμβάνεις	ἤθελες
Λαμβάνει	ἤθελε
Λαμβάνουμε	ἠθέλομεν
Λαμβάνετε	ἠθέλετε
λαμβάνουσι	ἤθελον

- να αναζητήσετε πληροφορίες και εικόνες για την παιδική ηλικία και την εκπαίδευση του [Αλέξανδρου](#).

[Σαν σήμερα](#)   [Αριστοτέλης](#)

- Με τα στοιχεία που συγκεντρώσατε να ετοιμάσετε μια παρουσίαση για τους συμμαθητές σας.

Η ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΚΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΟΥ Μ.ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Η ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΤΟΥ Μ.ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Ο Αλέξανδρος γεννήθηκε στις 20 ή 21 Ιουλίου του 356 π.Χ στην Πέλλα της Μακεδονίας

Το 349 π.Χ. Ο **Λεωνίδας**, συγγενής της Ολυμπιάδας, ανέλαβε την ευθύνη της ανατροφής του πρίγκιπα. Υπό την επίβλεψή του, ο Αλέξανδρος, δίδαχθηκε αριθμητική, γεωμετρία, μουσική και ασχολήθηκε ιδιαίτερα με την ιππασία. Αυτήν την περίοδο, όπως παραδίδεται, ο Αλέξανδρος δάμασε τον **Βουκεφάλα**.

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΟΥ Μ.ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

- ο Στα παιδικά του χρόνια εκπαιδεύτηκε από τους παιδαγωγούς [Λεωνίδα το Μολοσσό](#) και [Λυσίμαχο τον Ακαρνάνα](#).
- ο Σε ηλικία 13 ετών μαθήτευσε κοντά στον [Αριστοτέλη](#). Ο μεγάλος φιλόσοφος τον μόρφωσε με τα ελληνικά ιδεώδη και του ενέπνευσε τον θαυμασμό και την αγάπη για το ελληνικό πνεύμα και πολιτισμό.
- ο Μεγάλη ήταν η επίδραση του Αριστοτέλη. Μέσα από αυτόν ο Αλέξανδρος μυήθηκε στα θαύματα του ελληνικού πολιτισμού, ιδιαίτερα στην ελληνική μυθολογία. Ο Αριστοτέλης του εμφύσησε την αγάπη για την Ιλιάδα, την ιστορία του Τρωικού πολέμου.
- ο Στον Αριστοτέλη έδειχνε πάντα σεβασμό και ευγνωμοσύνη. Έλεγε πως τον πατέρα του χρωστάει "το ζην" και στο δάσκαλό του το "ευ ζην".

Ο Αλέξανδρος με τον Αριστοτέλη

ΟΜΑΔΑ 4^η

Η λύση του γόρδιου δεσμού

Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἐς Γόρδιον παρήλθε, πόθος λαμβάνει αὐτὸν τὴν ἄμαξαν ἰδεῖν τὴν Γορδίου καὶ τοῦ ζυγοῦ τῆς ἀμάξης τὸν δεσμόν. Πρὸς δὲ δὴ ἄλλοις καὶ τόδε περὶ τῆς ἀμάξης ἐμυθεύετο, **ὅστις λύσειε τοῦ ζυγοῦ τῆς ἀμάξης τὸν δεσμόν**, τοῦτον χρῆναι ἄρξαι τῆς Ἀσίας. Ἦν δὲ ὁ δεσμός ἐκ φλοιοῦ κρανίας καὶ τούτου οὔτε τέλος οὔτε ἀρχὴ ἐφαίνετο. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀπόρως μὲν εἶχεν ἐξευρεῖν λύσιν τοῦ δεσμοῦ, ἄλυτον δὲ περιδεῖν οὐκ ἤθελε, μὴ τινα καὶ τοῦτο ἐς τοὺς πολλοὺς κίνησιν ἐργάσῃται, **παίσας τῷ ξίφει διέκοψε τὸν δεσμόν** καὶ λελύσθαι ἔφη. Ἀπηλλάγη δ' οὖν ἀπὸ τῆς ἀμάξης αὐτός τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν ὡς τοῦ λογίου τοῦ ἐπὶ τῇ λύσει τοῦ δεσμοῦ ξυμβεβηκότος. Καὶ γὰρ καὶ τῆς νυκτὸς ἐκείνης βρονταί τε καὶ σέλας ἐξ οὐρανοῦ ἐπεσήμηναν· καὶ ἐπὶ τούτοις ἔθυε τῇ ὑστεραίᾳ Ἀλέξανδρος τοῖς φήνασι θεοῖς τά τε σημεῖα καὶ τοῦ δεσμοῦ τὴν λύσιν.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

A. παίσας τῷ ξίφει διέκοψε τὸν δεσμόν

- Τι λέει αὐτὴ ἡ πρόταση;

αφού τον χτύπησε με το ξίφος τον έκοψε

- Ποιο εἶναι τὸ ρήμα; (υπογραμμίστε το)
- Ποιος θα κάνει αὐτό που λέει τὸ ρήμα;
- ΠΟΙΟΣ = υποκείμενο = **Εννοείται ο Αλέξανδρος**
- Τι θα κάνει τὸ υποκείμενο;
- ΤΙ = αντικείμενο = **τὸν δεσμόν**

B. Τι κλίσης καὶ τι γένους εἶναι τὸ κάθε ουσιαστικό;

- φλοιοῦ: **β' κλίση, αρσενικό**

- βρονταί: **α΄ κλίση θηλυκό**
- ούρανοϋ: **β΄ κλίση, αρσενικό**
- θεοῖς: **β΄ κλίση, αρσενικό**
- να γράψετε τη γενική και την αιτιατική και στους δύο αριθμούς.

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Γεν.	τοῦ φλοιοῦ	Τῆς βροντῆς	τοῦ οὐρανοῦ	Τοῦ θεοῦ
Αιτ.	Τόν φλοιόν	Τήν βροντήν	Τόν οὐρανόν	Τόν θεόν

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Γεν.	Τῶν φλοιῶν	Τῶν βροντῶν	Τῶν οὐρανῶν	Τῶν θεῶν
Αιτ.	Τούς φλοιούς	Τάς βροντάς	Τούς οὐρανοῦς	Τούς θεοῦς

Γ. ἔθυε, διέκοψε

- Να γράψετε σε ποιον χρόνο είναι το κάθε ρήμα.
- Να χωρίσετε το θέμα από την κατάληξη.
- Να κυκλώσετε την αύξηση αν υπάρχει.
- Να τα κλίνετε στον χρόνο που είναι το καθένα.
  - ἔθυ – ε: **παρατατικός**
  - διέκοψ – ε: **αόριστος**

ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ
ἔθουον	Διέκοψα
ἔθουες	Διέκοψας
ἔθουε	Διέξοψε
ἐθύομεν	Διεκόψαμεν
ἐθύετε	Διεκόψατε
ἔθουον	Διέκοψαν

- να αναζητήσετε πληροφορίες και εικόνες για την εκστρατεία και τον θάνατο του [Αλέξανδρου](#).

[Σαν σήμερα](#)   [Αριστοτέλης](#)

- Με τα στοιχεία που συγκεντρώσατε να ετοιμάσετε μια παρουσίαση για τους συμμαθητές σας.

Η εκστρατεία και ο θάνατος του Μεγάλου -Αλεξάνδρου

Ο Αλέξανδρος βασιλιάς

- Σε ηλικία 20 ετών έγινε βασιλιάς της Μακεδονίας, μετά τη δολοφονία του πατέρα του το 336 π.Χ.
- Την άνοιξη του 334 π.Χ αφήνοντας πίσω του τοποτηρητή της Μακεδονίας τον Αντίπατρο, πέρασε τον Ελλήσποντο με στρατό 30.000 πεζών και 5.000 και πλέον ιππέων, ενώ ο στόλος του απαρτιζόταν από 160 πλοία.
- Οι προμήθειες έφταναν για 30 μέρες και οι οικονομικοί πόροι ανέρχονταν περίπου στα 70 χρυσά τάλαντα.

Η εκστρατεία

- ❑ Την άνοιξη του **334π.Χ.** πέρασε τον **Ελλάσποντο** με στρατό 30.000 πεζών και 5.000 και πλέον ιππέων, ενώ ο στόλος του απαρτιζόταν από 160 πλοία.
- ❑ Στον **Γρανικό** έγινε η πρώτη μάχη μεταξύ των Μακεδόνων και των Περσών (22 Μαΐου 334 π.Χ.). Ο Αλέξανδρος οδηγούσε ο ίδιος το στρατό του και πολέμησε ο ίδιος στήθος προς στήθος με τους γενναιότερους πολεμιστές των Περσών
- ❑ Την άνοιξη του 333 π.Χ. βάδισε προς τα νότια, πέρασε το όρος Ταύρος και μπήκε στην **Κιλικία**.
- ❑ Κυριέυσε την πόλη **Ταρσό** και σταμάτησε εκεί για ν' αναπαυθεί ο στρατός του.
- ❑ Μάχη κοντά στην πόλη **Ισσό** της Κιλικίας (12 Νοεμβρίου 333 π.Χ.). Οι Πέρσες υπέστησαν πανωλεθρία και διαλύθηκαν.

- ❑ Στη συνέχεια κατέλαβε, κατά σειρά, τη **Φοινίκη**, την **Παλαιστίνη** και την **Αίγυπτο** όπου έγινε δεκτός ως ελευθερωτής και επισκέφτηκε την **άσση της Σίβα**
- ❑ Επιστρέφοντας από την Αίγυπτο στην Ασία συνάντησε στα **Γαυγάμηλα** νέο πολυάριθμο περσικό στρατό και τον νίκησε (1 Οκτωβρίου 331 π.Χ.).
- ❑ Ο Αλέξανδρος, όμως, δεν σταμάτησε στην Περσία. Προχώρησε προς τα ανατολικά για να υποτάξει τις φυλές που κατοικούσαν εκεί και ν' απαλλάξει έτσι το μεγάλο του βασίλειο από μελλοντικό κίνδυνο.
- ❑ Πέρασε τη **Σογδιανή** και τη **Βακτριανή**
- ❑ Το 327 π.Χ. μπήκε στις **Ινδίες**, όπου νίκησε τον βασιλιά Πύρο.
- ❑ Οι στρατιώτες του, όμως, κουράστηκαν και αρνήθηκαν να προχωρήσουν. Αναγκάστηκε τότε να ανακόψει την επική πορεία του προς Ανατολάς.

Ο θάνατος του Αλέξανδρου

Ο Αλέξανδρος επέστρεψε στη Βαβυλώνα.

Στις 2 προς 3 Ιουνίου 323 π.Χ. συμμετείχε σε συμπόσιο έπειτα από το οποίο εκδήλωσε πυρετό.

Μετά από μια σύντομη βελτίωση της υγείας του κατέρρευσε ξανά, χωρίς να μπορεί να περπατήσει ή να μιλήσει.

Η φήμη ότι είχε ήδη πεθάνει ανάγκασε τους στρατηγούς του να επιτρέψουν σε όλους τους στρατιώτες του να περάσουν από τον κρεβάτι του για να τον αποχαιρετήσουν. Οι Μακεδόνες αξιωματικοί του, ανήσυχοι συγκεντρώνονται γύρω από το κρεβάτι του ετοιμοθάνατου.

Ο ιστορικός Πλούταρχος περιγράφει τη σκηνή: **«Ήθελαν οπωσδήποτε να τον δουν για τελευταία φορά. Όλων σχεδόν η καρδιά ήταν βαριά από τη θλίψη, ενώ η σκέψη ότι θα έχαναν το βασίλιά τους, τους έκανε να νιώθουν αδύναμοι και σασπισμένοι».**

Μετά από 11 μέρες πυρετού, ένας από τους μεγαλύτερους στρατιωτικούς και ηγέτες όλου του κόσμου, πεθαίνει σε ηλικία 32 ετών.

Αιτία θανάτου

Τι ήταν αυτό που προκάλεσε τον πρόωρο θάνατο του Αλέξανδρου;

Ήταν κάποια αρρώστια, ήταν το οινόπνευμα, ή ήταν δολοφονία;

Κάποιοι ειδικοί λένε ότι ήταν τύφος. Άλλοι ότι τον δηλητηρίασαν κάποιοι αξιωματούχοι, που είχαν βαρεθεί τις μανίες του και την απαίτησή του να τον λατρεύουν σαν θεό.

Όμως, για πολλούς αιώνες οι ιστορικοί διαφωνούν σχετικά με την αιτία του θανάτου του.

Η σορός του Μ. Αλεξάνδρου

Τη σορό του Αλέξανδρου δεν μπορούμε να την εξετάσουμε, γιατί έχει χαθεί.

Γυρίζοντας στη Μακεδονία, η ταφική πομπή δέχτηκε αιφνιδιαστική επίθεση από κάποιον στρατηγό του Αλέξανδρου, που ήθελε να μεταφέρει τη σορό του στην Αίγυπτο.

Επί αιώνες, η σορός του Αλέξανδρου βρισκόταν στην Αλεξάνδρεια. Ο Ιούλιος Καίσαρα ήρθε για να προσκυνήσει το νεκρό ήρωά του. Ο Ρωμαίος αυτοκράτορας Αύγουστος κατέθεσε ένα χρυσό στεφάνι στο φέρετρο και σκόρπισε άνθη πάνω από τη σορό.

Αλλά, τον 4ο αιώνα μ.Χ., κάτι συνέβη και ο τάφος εξαφανίζεται. Από τότε, ο τάφος του Αλέξανδρου αποτελεί ένα από τα ιερά δισκοπότηρα της αρχαιολογίας.

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΜΑΘΗΤΕΣ

ΒΛΑΧΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ
ΓΟΥΤΛΗ ΕΥΓΕΝΙΑ
ΖΙΡΙΔΟΥ ΘΕΟΔΩΡΑ
ΚΕΒΑΝΙ ΑΡΜΑΝΤ
ΚΙΟΣΣΕΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
ΚΟΛΟΥΔΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ
ΚΟΥΡΑΝΙ ΓΙΟΥΡΙΝΤΑ
ΚΥΡΑΝΟΥ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ
ΜΠΑΙΡΑΜΙ ΜΑΡΣΙΤ
ΜΠΛΙΑΜΟΥ ΧΡΥΣΗ
ΝΤΙΑΓΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΠΥΡΤΣΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΤΙΜΟΥΔΑ ΜΑΡΘΑ
ΧΟΤΖΑ ΕΣΜΙΡΑΛΝΤΟ
ΧΡΗΣΤΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CE%BB%CE%AD%CE%BE%CE%B1%CE%BD%CE%B4%CF%81%CE%BF%CF%82_%CE%BF_%CE%9C%CE%AD%CE%B3%CE%B1%CF%82#.CE.98.CE.AC.CE.BD.CE.B1.CF.84.CE.BF.CF.82

<http://www.sansimera.gr/biographies/842>

http://history-pages.blogspot.gr/2011/10/blog-post_22.html

<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CF%8C%CF%81%CE%B4%CE%B9%CE%BF%CE%BD>

http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CF%8C%CF%81%CE%B4%CE%B9%CE%BF%CF%82_%CE%B4%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82

<http://www.cna.gr/athida/o-megas-aleksandros-kai-o-gordios-desmos/>

<http://www.ime.gr/chronos/04/gr/culture/>

<http://www.theoponia.gr/lanxis.htm>